

Kun Työväestö oppii

Vertailua Yhdysvaltain ja Canadian ammattionistien suhtautumisesta sotaan

Järjestyneet työläiset Yhdysvalloissa, lukuunottamatta sosialistipuolueeseen kuuluvia, ovat sodan kannattajia sikäli kun heidän toiminnastaan ulospäin voidaan päättää. On tosin olemassa siellä täällä joku unio-osasto, joka ei ole rientänyt antamaan tunnustustansa tälle vapautusdalle, mutta sellaisia unioita on tällä hetkellä tuiki harvassa ja ne ovat ko'oltaan pieniä ja vaikutukseltaan vähäisiä. Virallisesti ammattijärjestöt ovat sodan kannalla, tukevat hallitusta vointinsa mukaan tässä "vapautussodan käynnissä."

Amerikan Työväenliiton presidentti oli rauhan kannattaja ennen sotaa ja vielä sodan alkuaikoinakin. Sitte hän on hiljalleen kääntänyt kelkkansa ja tullut samalle kannalle kuin demokraattinen hallituskin.

Hiilenkaivajien mahtava järjestö, jossa on lähes puolen miljoonaa jäsentä, oli rauhaa kannattava, varsin radikaalinen järjestö ennen sotaa, mutta senjällestä kun Yhdysvallat julistivat sodan, ehkä jo hiukkaista ennenkin, sen toimitsijain propagandalta katkesi kärki, mikäli työskentely rauhan ylläpitämiseksi oli kysymyksessä. Hallitusta luvataan avustaa kaikessa, jos vain hallitus täyttää joitakin sille esitettyjä ehtoja ja lupaa katsoa, että työnantajat eivät kovin suussa määrässä pääsisi paremmalle puolelle sodan ajalla.

Konetyöläisten järjestö, joka viime vuonna vielä kävi voitto-

saa taistelua jäsenmääränsä lisäämiseksi ja yleisen kahdeksantunnin työpäivän saamiseksi, on tarjonut, ainakin virallisesti "rauhan piippua" hallitukselle sangen helpoilla ehdoilla.

Rautatieläiset, jotka viime vuoden ajalla taistelivat ja saivat itselleen kahdeksantunnin työpäivän, ovat täydestä sielustaan hallituksen takana.

Samalla tavalla on kaikkien sellaisten unioiden laita, jotka ovat tärkeitä tekijöitä sotateollisuudessa. Oikein teoilla osottaakseen, että he ovat haudanneet "sotakirveensä" sodan ajaksi niin monet unioista äsken riensivät "sijoittamaan" lakkokassansa hallituksen "vapauslaina"-bondeihin.

* * *

Ennen sotaa Yhdysvaltain unionistit ja heidän johtajansa vastustivat pakollista asevelvollisuutta. Yksinpä Gomperskin vastusti sitä. Heti kun sota alkoi ja hallitus ilmoitti aikomuksensa olevan ottaa käytäntöön pakollisen asevelvollisuuden, vastustus taukosi. Kun laki oli esillä kongressissa, niin Amerikan Työväenliitto eikä yksikään siihen kuuluva unio ei lähettänyt edustajiaan kongressin valiokuntaan puhumaan lakia vastaan. Sikäli kun unionisteja kävi valiokunnissa pakkopalvelusta vastustamassa he eivät tehneet sitä unioiden edustajina, mutta yksilöinä tai sosialistipuolueen jäseninä.

Gompers lausunnoissaan antoi ymmärtää olevansa pakkopalveluslain takana. Selitti sen olevan kansanvaltaista, kun laki ei tee eroa rikkaan ja köyhän välillä. Kaikki joutuvat rintamaan puolustamaan "ylvästä vapausaatetta". Hän ei puhunut sanaakaan kuinka pakko oli sovellettu vapaisiin amerikalaisiin olosuhteisiin, kuten hänen tapansa on aina tehdä silloin kun kongressissa tai valtioiden lainsäätäjäkunnissa on esillä pakollinen sairaus tai työttömyysvaikutuslaki.

Yhdysvaltain ammatillisesti järjestynyt työväestö, joka jo sodan alussa julisti luokkarauhan, antoi sen lisäksi vastaan sanomatta takoa militarismiin kahleet ympärillensä.

* * *

Toisin on naapurissa Canadassa. Siellä ammatillisesti järjestynyt työväestö jyrkästi vastustaa pakkopalvelusta, jonka hallitus nyt lähes kolme vuotta kestäneen sodan jalestä aikoo ottaa käytäntöön. Mutta sanottakoon heti, että canadalainen työväestö ei tee sitä sosialistisessa tietoisuudessa taj sillä, että se sodan alusta saakka olisi ollut jyrkästi sotavastaisella kannalla. Canadan sosialistit ovat osapuolin yhtä vanhoillisia kuin heidän toverinsa kuvittelun kansainvälisen rajan tällä puolella. Syyskuulla v. 1914, siis kuukausi sen jälkeen kuin maailmansota oli alkanut, Canadan unionistit yhteisessä konventsionissaan, St. Johnissa, ottivat samallaisen kannan kuin minkä Yhdysvaltain järjestynyt työväestö on nyt ottanut. Vaikka edellisissä konventsioneissa oli lukemattomia

kertoja hyväksytty päätös käyttää yleislakkoa sodan välttämiseksi, niin mainittuna vuotena pidetty konventsioni hyväksyi hallitusten tulkinnan ja sotaa koskevassa päätöksessään selitti, että "nyt kun Saksa on pakottanut Englannin käymään sotaan niin canadalaisten uskollisena emämaalleen, on tehtävä kaikkensa, että Englanti ja sen liittolaiset sukeltautuisivat esille tästä maailman melskeestä voittajina."

Suunnilleen samallinen päätös hyväksyttiin seuraavana vuotena Vancouverissa. Toronton konventsionissa v. 1916 oli jo mieliala muuttunut. Sota oli tällöin jo niellyt satoja tuhansia työläisiä, parikymmentä tuhatta ammattiunionien jäsentäkin. Työnantajat olivat työläisten julistamaa luokkarauhaa hyväksensä käyttäen polkeneet työläisten palkkoja ja jatkaneet työpäivän joissakin tapauksissa kahdeksasta tunnista neljääntoista tuntiin. Puhe- ja painovapautta oli suuresti rajoitettu. Työväestö huomasi, että se vain yksin oli uhrannut "isänmaan hyväksi", kun taas toiset kansaluokat olivat lihonneet sodan kustannuksella. Siinä heräsi vaistomainen viha hallitusta kohtaan — mutta ei vielä kapitalismia ja sen hirviösiikiötä sotaan vastaan. Se ilmenee niissä päätöksissä, jotka konventsionissa laadittiin.

Tämän vuoden kesäkuun ensimmäiseen päivään mennessä, jolloin Canadan unionistit pitivät ylimääräisen kokouksensa, maasta oli "vapaaehtoisella" värväyksellä otettu 415,000 miestä ja lähetetty sotarintamaan ja lähes neljäs osa, eli noin satatuhatta näistä miehistä — työläisistä —

oli kaatunut, haavoittunut, taikka joutunut vangeiksi. Hallitus sortotoimenpiteillään oli polkenut työläisten elintason ennenkuulumattoman alhaalle ja elintarvekeinottelijat, nuo porvarillisen yhteiskuntajärjestelmän kukkasat, olivat korottaneet elintarpeiden hinnat niin korkeiksi, etä monet elämän välttämättömyyksistä olivat käyneet työläisille saavuttamattomissa oleviksi ylellisyysvälineiksi.

Tällainen veren, elämän, vapauden ja elämisen oikeuden uhraaminen oli saattanut kukkurilleen sen suuttumuksen, jota jo edellisenä vuotena oli huomattavissa.

Pakkopalvelusta, jota koskeva lakialote oli jo silloin esitetty parlamentille, koskevassa päätöksessä kokous lausuu:

“Pakollinen sotapalvelus merkitsee kuolemaa vapaudelle ja saattaa työläiset alhaisimpaan ja täydellisimpään orjuuteen.

“Pakollinen sotapalvelus Canadassa ei ole sodan tuoma välttämättömyys, mutta vain kavala keino ryöstää työläisiltä heidän elinvoimansa ja tarmonsaa puolustaa itseään ja kun se keran on saatu voimaan, niin kapitalistiset etuilijat käyttävät mahtavaa valtaansa saadaksensa järjestelmän pysyväistetyksi sodan jälestä suojellaksensa itseensä työväen riistäjinä.

“Jos te arvossa pidätte sitä vapausperintöä, jonka esi-isänne teille voittivat hirvittäväällä hinnalla heille itselleen, niin käytäkää kaikkia keinoja estääksenne sen onnettomuuden tapahtumasta, joka teitä nyt uhkaa.”

Kokouksessa myös päätettiin vaatia erinäisten tuotantolaitosten yhteiskunnan haltuun ottamisesta ja hallitusta arvosteltiin

ankarasti. Mutta sikäläisen järjestyneen työväestön edustajat eivät vielä nytkään ottaneet jyrkkää kapitalismi- ja sotavastaista kantaa. He eivät siis tuominneet kapitalistista järjestelmää, mutta vain sitä tapaa millä kapitalistisessa järjestelmässä asioita johdetaan; he eivät tuominneet sotaa, mutta vain sodankäyntitapoja. Ja niin kauan kuin näin ovat asiat, vallitseviin olosuhteisiin kohdistetusta arvostelusta puuttuu kärkeä ja sarron sekä yleisen taantumuksen vastustaminen on heikkoa. Se on nyt jo huomattavissa Canadassa. Järjestyneen työväestön johtomiehiltä kysytään, etä kun he eivät avoimesti vastusta sotaa, toisin sanoen ovat äänettämiä sodan kannattajia, mutta vastustavat pakollista asevelvollisuutta, niin mitä rakentavaa he esittävät asevelvollisuuden tilalle. Työväestön on pakostakin otettava sotavastainen kanta. Muuten se ei voi itseensä puolustaa.

Mutta nykyiselläkin asteellaan Canadan järjestyntä työväestö on tällä hetkellä paljon edellä yhdysvaltalaisista tovereistaan. Sota on kouluuttanut sitä.

* * *

Mutta työväestön mieli muuttuu Yhdysvalloissakin. Sitten kun täältäkin on viety miljoonia miehiä taistelutanterelle, kun samalla aikaa kapitalismi on kotona polkenut järeälle jääneiden työläisten ja sotaan vietyjen — ei menneiden — työläisten vaimojen ja lasten, äitien ja sisokojen elämisen tason niin alas, jota alemmas sitä ei enää voida polkea sekä heiltä on luokkarauhan nimessä — luokkarauhan,

jonka ehdot kapitalistiluokka yksin tahtoo määrätä — riistetty kaikki yhteiskunnalliset ja valtiolliset vapaudet, niin sitte — ehkäpä täälläkin huomataan kuinka suuri virhe tehtiin silloin kun ei toimittu, vaikka oli toiminnan aika, kun "poltettiin rauhanpiippua" sellaisen kanssa, joka käyt-

ti rauhaa vain toisen rauhaan osallisen orjuuttamiseen.

Me voimme hyvällä syyllä enustaa, että silloin luokkarauha rikkoutuu ja Yhdysvalloistakin tulee valtavien kansanliikkeiden maa. Työväestö oppii näkemään yhteisen vihollisensa! Harhakuvat häipyvät!

Y. M.

Suomen santarmien "kätköistä".

Tunnettuahan on, että Suomen samoin kuin Venäjän santarmilaitos piti "mustisea kirjoissaan" useita puoluetovereita. Niinpä Helsinginkin santarmilaitoksen "virkapapereita" pengottaessa on tavattu useita muistiinpanoja "vaarallisia" tovereista. Tässä oleva kuva on jäljennös santarmien hallussa olleesta paperista, joka koski helsinkiläistä toveria Kustaa Roviota. Kuten näemme, on toveristamme otettu kuva eri asennoissa, sormenjäljennöksiä ym. Aina siitä saakka kun tov. R. oli karkotettuna Siperiassa, on santarmilla ollut tarkat tiedot hänen toiminnastaan.

Tätä nykyä tov. Rovio on Helsingin järjestysmiesten päällikkönä.

Nuuskinä on ollut tarkkaa, mutta mikään mahti ei kuitenkaan voinut pysäyttää kansan taistelua vapautensa puolesta.